

MEGHÍVÓ

A *Társas-Kognitív Nyelvészeti Kutatócsoport*,
valamint a *DAB Nyelvtudományi Munkabizottsága* és a *Hatvani István Szakkollégium*
meghívja

Bodrogi Ferenc Máté

A magyar nyelvújításról közönségesen (egy friss modell nyomában)

című előadására

A magyar nyelvújítás igen gazdagon feldolgozott témája a nyelvészeti és irodalomtudományi szakirodalomnak, mégis csupán az utóbbi időkben indultak meg kardinális jelentőségű átértelmezései. Első lépésben Kazinczy Ferenc uralkodó perspektíváját sikerült reflektálttá tenni, s helytel-közzel hatástalanítani, mely kategóriáival és narratív sémáival teljesen behálózta a hazai nyelvújítás történetének színreviteleit, második lépésben pedig sikerült olyan átfogó és igen jól alkalmazható metatávlatot találni, mely alternatívája lehetett az addigi történeteknek. A társasnyelvészeti metatávlat a magyar nyelvújítást sztenderdizációnak fogja fel a maga státusz- és korpusztervező összetevőivel, s elemzéseinek szinte minden esetben középpontjába helyezi a kor-
szak paradigmatis erejű és jelentőségű nyelvészeti-váltását. Mindez lehetővé teszi, hogy végleg magunk mögött hagyjuk az ortológusok vs. neológusok kazinczyánus alapfelosztását, vagy éppen a háború, a küzdelem metaforikáját.

Az előadás az imént említett, újabb keletű belátások fényében beszél a nagy nyelvújítási polilógus szereplőiről, akiket a nyelvészeti-váltáshoz képest helyez el modelljében. A saját verzió felvázolása közben kiemelt tekintettel lesz, főként eszmetörténeti értelemben, Kazinczy Ferenc alakjára, aki sajátos és beszédes módon teljesíti ki a régi nyelvészeti paradigmáját. Az előadó nem akar nagyobb rendet tenni a témában, mint amilyenben az jelenleg van. Inkább arra mutatna rá, hogy ennél nagyobb rend talán már nem is kell bele, hiszen ennek a történetnek sem a paradigmatis tisztaság a legnagyobb „igazsága”, sokkal inkább a történetiség állandóan jelen lévő természetének igazolása: hogy mindig minden összekuszálódik, és semmi sem az, aminek látszik, illetve hogy minden lépéssel változik a táj képe.

Helyszín: MTA Debreceni Területi Bizottság (DAB) székháza (Debrecen, Thomas Mann u. 49.), I. emelet „B” terem (Tanácsterem)

Időpont: 2012. április 2. (hétfő), 16 óra

Az előadás honlapja: http://mnytud.arts.unideb.hu/tkny/ea2_3.html

Az előadáson minden érdeklődőt örömmel lát a Társas-Kognitív Nyelvészeti Kutatócsoport, valamint a DAB Nyelvtudományi Munkabizottsága és a Hatvani István Szakkollégium.

Debrecen, 2012. március 29.

Kis Tamás

Fehér Krisztina

Tóth Valéria

Oláh Szabolcs

A Társas-Kognitív Nyelvészeti Kutatócsoport
alapító tagjai

A DAB Nyelvtudo-
mányi Munkabizottsá-
gának elnöke

A Hatvani István Szak-
kollégium szakcsoport-
vezetője

Ha előadás-sorozatunk vagy kutatásaink felkeltették érdeklődését, látogasson el honlapunkra (<http://mnytud.arts.unideb.hu/tkny/>), és regisztráljon hírlevelünkre (<https://mail.unideb.hu/cgi-bin/mailman/listinfo/tarskogny/>), hogy a későbbiekben is értesítést kapjon előadásainkról, publikációinkról.